

Správa o výsledku kontroly implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese miest a obcí v Obci Krpel'any

Kontrola bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie si povinností miest a obcí pripraviť svoje rozpočty na roky 2009-2011 ako programové rozpočty (ďalej aj „PR“) a preveriť realizáciu činností - príprava na implementáciu, štandardizácia rozpočtového procesu, vypracovanie (resp. úpravu existujúceho) strategického plánu, tvorba programového rozpočtu, monitorovanie, hodnotenie - v procese implementácie programového rozpočtovania.

Predmetom kontrolnej akcie bola príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu, monitorovanie a hodnotenie, ako aj zhodnotenie pripravenosti a realizácie zavedenia programového rozpočtovania a plnenia stanovených cieľov a zámerov jednotlivých programov obce.

Kontrola bola vykonaná v Obci Krpel'any (ďalej len „obec“), za obdobie rokov 2008 a 2009.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu

Rozpočet subjektu územnej samosprávy, rozpočtový proces, ako aj pravidlá rozpočtového hospodárenia upravené zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). Dňom 01.09.2007 nadobudla účinnosť novela tohto zákona, ktorou sa zaviedlo programové rozpočtovanie v subjektoch územnej samosprávy od roku 2009.

Ministerstvo financií SR usmernilo prípravu a realizáciu implementácie programového rozpočtovania v podmienkach miestnej a regionálnej územnej samosprávy vydaním niektorých dokumentov, ako bol napríklad „Praktický a konkrétny manuál pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej územnej samosprávy“, ktorý obsahoval postupnosť základných krokov pri implementácii programového rozpočtovania v podmienkach subjektov územnej samosprávy.

Rozpočet na rok 2009 nebol schválený obecným zastupiteľstvom (ďalej len „ObZ“) do konca roka 2008, v dôsledku čoho obec od 01.01.2009 hospodárila v režime rozpočtového provizória. Návrh rozpočtu obce na rok 2009 bol schválený až na základe uznesenia ObZ zo dňa 06.11.2009, pričom schválený rozpočet nebol pripravený ako programový rozpočet a nevychádzal z viacročného rozpočtu (týkajúceho sa rokov 2009-2011), čím obec konala v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh záverečného účtu obce za rok 2009 bol predmetom viacerých zasadnutí ObZ, napokon bol uznesením ObZ zo dňa 29.06.2010 schválený s výhradami.

V prípade schválenia záverečného účtu s výhradami bolo povinnosťou ObZ prijať opatrenia na nápravu nedostatkov. V dôsledku toho, že neboli prijaté žiadne opatrenia, obec konala v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Obec zaviedla programový rozpočet až od roku 2010, harmonogram zavádzania PR nebol zo strany obce zostavený, príprava programového rozpočtu nebola usmernená časovým harmonogramom a chýbal aj plán realizácie PR.

Štandardizáciu PR upravila smernica programového rozpočtovania, ktorá obsahovala terminológiu používanú v súvislosti s programovým rozpočtovaním, ale nebola koncipovaná na podmienky a programovú štruktúru obce, pričom nebola stanovená ani jej účinnosť. Strategický plán obce vychádzal z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2009-2016.

Na zasadnutí ObZ dňa 12.03.2010 bol schválený programový rozpočet na rok 2010, ktorý tvorilo 14 programov členených na jednotlivé podprogramy, avšak bez uvedenia ich zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov.

Obec tým, že jej programový rozpočet na rok 2010 neobsahoval zámery a ciele, nekonala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

2. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového rozpočtu tvoria kľúčový nástroj pre komunikáciu medzi samosprávou a obyvateľmi obce a pre verejnú kontrolu samosprávy.

Koncoročné hodnotenie plnenia programového rozpočtovania obsahuje hodnotiacu správu, ktorá je súčasťou záverečného účtu obce.

V roku 2009 nemala obec zavedené programové rozpočtovanie, v dôsledku čoho nemonitorovala plnenie programov a tým konala v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Záverečný účet za rok 2009 neobsahoval hodnotenie plnenia programov obce, čím obec konala v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V roku 2010 obec vypracovala monitorovaciu správu k programovému rozpočtovaniu, ktorá však neobsahovala stanovené zámery ani ciele a chýbalo aj hodnotenie ich plnenia, ako aj stav plnenia merateľných ukazovateľov.

3. Záver - zhodnotenie pripravenosti a realizácie zavedenia programového rozpočtu

Obec nebola pripravená na implementáciu programového rozpočtu od roku 2009, zavedenie PR realizovala až v roku 2010, pričom nebol vypracovaný časový harmonogram implementácie, ani plán realizácie PR.

Obec mala zadefinovanú reguláciu PR vo forme smernice (ktorú bude potrebné aktualizovať a konkretizovať), vytvorila programovú štruktúru, avšak bez formulovania zámerov a cieľov pre jednotlivé programy a bez stanovenia ich merateľných ukazovateľov.

Obec nevypracovala monitorovaciu správu ku dňu 30.06.2009 a ani hodnotiacu správu za rok 2009, ktorá mala byť súčasťou záverečného účtu obce za rok 2009.

Monitorovacia správa k 30.06.2010 bola vypracovaná len vo formálnej rovine, bez uvedených zámerov a cieľov a bez vyhodnotenia ich plnenia.

Zhrnutie

Obec nekonala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že:

- nezaviedla programový rozpočet od roku 2009
- schválený rozpočet na rok 2009 nevychádzal z viacročného rozpočtu
- prerokovanie záverečného účtu za rok 2009 bolo uzavreté výrokom „celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami“, pričom neboli prijaté opatrenia na nápravu nedostatkov
- v roku 2009 nevykonala monitorovanie ani hodnotenie plnenia programov obce
- v roku 2010 bolo monitorovanie plnenia programov obce vykonané vo formálnej rovine, bez uvedenia a vyhodnotenia ich zámerov a cieľov.

